Pentru adult · pagina 1 | Prin lectură · paginile 2–3 | Prin participare · paginile 4–5

Ghidul adultului

Atelierul brățărilor cu cifre-pietricele · Setul „toată clasa împreună”

Cum folosiți acest set

O singură pagină de activități (pagina 4), în aproximativ 35 de minute, individual sau în perechi. Activitățile 1 și 2 sunt problema de bază. Pagina 5 se tipărește o dată pentru fiecare pereche. Povestea ocupă două pagini.

Înainte de alegere

După poveste, propuneți copilului: „Arată unde sunt miile și unitățile în 3 124. Cum verifici, pe rând, că un cod are mii impare și unități pare?”

Porniți de aici dacă...

Descopăr: Recunoaște ordinele și verifică o condiție; are nevoie de sprijin pentru paritate și combinarea indiciilor.

Exersez: Aplică pe rând condițiile despre poziții și verifică întregul cod obținut.

Accept provocarea: Găsește mai multe variante și păstrează o condiție fixă în timp ce schimbă celelalte poziții.

Sprijin potrivit

Folosiți cartonașele și tabelul. Fixați miile și unitățile, apoi schimbați cifrele din mijloc; urmăriți verificarea și completarea cazurilor, fără a cere lista completă dinainte.

La orice nivel, puteți citi cerința, accepta răspunsul oral, oferi obiecte și ajuta la decupare. Observați raționamentul, separat de citire, scriere și îndemânare.

Schimbați nivelul când...

Copilul explică și verifică într-un exemplu nou: încercați nivelul următor. Dacă îi indicați fiecare pas matematic, reveniți la model sau la Descopăr. Ajustați și în aceeași întâlnire; o greșeală izolată ori ritmul lent nu decid nivelul.

Repere pentru alegere

Nivelul este relativ la această poveste și separat de Etapele 1–3; clasa și vârsta sunt orientative. Provocarea se învață pe fișă: observați bazele, fără a cere rezolvarea ei dinainte. Dacă bazele lipsesc, începeți cu obiecte și exemple mai mici.

Materiale și pagini

această foaie, creion, foarfecă; pagina 5 tipărită pentru pietricele și brățări.

Povestea: paginile 2–3; Participăm la poveste: pagina 4; Pietricelele cu cifre, de decupat: pagina 5.

De ce o poveste?

Înțeleg conceptele. O cifră nu valorează doar cât arată: 7 la mii și 7 la unități sunt numere foarte diferite.

Depășesc dificultățile. Întrebarea lui Luca, „acestea sunt toate codurile?”, transformă ghicitul în căutare ordonată.

Îmi amintesc prin poveste. Cutia educată care face „clic” rămâne ancora pentru condițiile verificate una câte una.

Reper și idee

Numere de patru cifre, valoarea pozițională · Clasa a III-a, orientativ. Etapa 2: rezolv ca la școală.

Un cod de patru cifre are patru **locuri**: mii, sute, zeci, unități. Fiecare condiție spune ce cifră poate sta pe un loc. **Încep cu indiciul care limitează cel mai mult** (aici, intervalul 5000–8000), notez variantele pe rând și recitesc toate condițiile: **5827** și **7825** sunt singurele coduri.

Două feluri de a intra în poveste

Prin lectură, paginile 2–3. Povestea se citește singur sau cu voce tare, acasă sau la clasă. Modelul vizual de la final leagă cuvintele de idee.

Prin participare, paginile 4–5. Copilul lucrează pe foaie, folosind obiecte care îl ajută să exploreze povestea.

De ce așezăm pietricele

Mutând aceeași pietricică de la unități la mii, copilul vede că locul schimbă valoarea. Căutarea ordonată, cu toate variantele notate și verificate, pregătește problemele cu mai multe condiții și, mai târziu, combinatorica.

Răspunsuri

Activitatea 1. La mii pot sta 4 sau 6. Cu 0 sau 1 codul ar fi prea mic, cu 9 prea mare.

Activitatea 2. 4961 și 6941; în ambele, 0 rămâne în cutie. Cel mai mic 4961, cel mai mare 6941; 6941 − 4961 = 1980.

Activitatea 3. Luca s-a oprit la primul cod; nu a încercat 6 la mii. Lipsește 6941.

Activitatea 4. Nu. Intervalul și unitățile sunt bune, dar la sute 4 nu este cea mai mare cifră folosită, iar la zeci 9 este impară.

Activitatea 5–6. Răspuns liber; verificați că toate codurile au fost găsite și că fiecare respectă toate condițiile.

Greșeli frecvente și sprijin

Se oprește la primul cod găsit. Întrebați: „Ai încercat toate cifrele posibile la mii?”

Uită o condiție când verifică. Întrebați: „Ai recitit toate condițiile pentru acest cod?”

Repetă o cifră sau pune 0 la mii. Întrebați: „Câte pietricele cu 7 ai? Poate un cod să înceapă cu 0?”

Confundă „pară” cu „mai mare decât 0”. Întrebați: „Este 0 o cifră pară? Este mai mare decât 0?”

Aceeași fișă, ritmuri diferite

Activitățile 1 și 2 sunt baza: intervalul și locurile, pe rând. Propuneți activitățile 3 și 4 când copilul explică ideea și o verifică într-un exemplu schimbat. În perechi, schimbați rolurile și ascultați explicația fiecăruia. Pentru fișe diferite, folosiți setul „pe niveluri”.

Povestea, varianta ușoară și modelul vizual:

licar.ro/povesti/atelierul-bratarilor-cu-cifre-pietricele/

Tipăriți doar paginile de care aveți nevoie. Paginile copilului nu conțin răspunsuri.

Atelierul brățărilor cu cifre-pietricele

Într-o după-amiază, Mara, Lia, Luca și Radu au intrat în Atelierul Brățărilor cu Cifre-Pietricele, unde își puteau face brățări cu un cod secret. Nu era un cod pentru spioni, ci pentru cutia cu mărgele. Foarte ordonată, aceasta se deschidea numai dacă cifrele stăteau la locurile potrivite.

Pe masă erau cinci pietricele lucioase, fiecare cu o cifră:

0, 2, 5, 7, 8

Brățara avea numai patru locuri. Luca Descurcărețul a numărat pietricelele. „Una rămâne în cutie."

clic-clic

Probabil cutia voia să spună: **Exact. Și nu repetați cifrele, vă rog frumos.**

Mara a arătat cele patru locuri, iar Lia le-a desenat:

mii | sute | zeci | unități
__ | __ | __ | __

Fișa atelierului

Ce se dă:

- cifrele **0, 2, 5, 7, 8**;
- un cod cu patru locuri: **mii, sute, zeci, unități**;
- fiecare cifră se poate folosi cel mult o dată;
- codul trebuie să fie mai mare decât **5000** și mai mic decât **8000**.

Condițiile pentru cifre sunt:

1. **Cifra zecilor este pară și mai mare decât 0.**
2. **Cifra unităților este impară.**
3. **Cifra sutelor este mai mare decât cifra unităților.**

Ce se cere:

- să formăm toate codurile posibile;
- să găsim cel mai mic cod;
- să găsim cel mai mare cod;
- să calculăm diferența dintre codul cel mai mare și codul cel mai mic.

Construim codurile

Mara a cercetat condițiile cu Lupa Indiciilor. Lia a îndreptat Busola Strategiilor spre interval: „Acesta limitează cel mai mult variantele." Licăr a așezat fanionul START lângă **5000 < cod < 8000**.

Ce cifre ai încerca la mii?

Codul nu putea începe cu **0** sau **2**, fiindcă ar fi fost prea mic, nici cu **8**, fiindcă ar fi fost 8000 sau mai mare. La mii puteau sta doar **5** sau **7**.

Luca a deschis Trusa Soluțiilor și a scris cele două începuturi posibile:

5 __ __ __
7 __ __ __

„La unități trebuie o cifră impară", a spus Luca. Singurele erau **5** și **7**. Cum nicio cifră nu se putea repeta, cele două pietricele și-au schimbat locurile:

5 __ __ 7
7 __ __ 5

Mara a citit condiția pentru sute: cifra sutelor trebuia să fie mai mare decât cifra unităților. Dintre **0, 2 și 8**, numai **8** era mai mare decât ambele cifre de la unități:

Povestea continuă pe pagina următoare.

Atelierul brățărilor cu cifre-pietricele · continuare

5 8 __ 7
7 8 __ 5

Pentru zeci rămâneau **0** și **2**. Ambele sunt pare, dar numai **2** este mai mare decât 0. Cele două brățări erau gata:

5827
7825

Cutia a făcut un clic mulțumit. Nu foarte tare. Era o cutie educată.

„Acestea sunt toate codurile posibile?”, a întrebat Luca.

Radu a verificat în Oglinda Adevărului. „Da. Am încercat ambele cifre posibile la mii, iar condițiile au ales toate celelalte locuri. Pietricica **0** rămâne în cutie.”

Luca a comparat codurile: **5827** era cel mai mic, **7825** cel mai mare. A calculat diferența:

7825 - 5827 = 1998

Cutia s-a deschis. Înăuntru era un bilețel:

O cifră nu valorează doar cât arată.
Contează și locul în care stă.

Pe spate scria și mai mic:

Iar 0 nu se supără dacă rămâne în cutie.

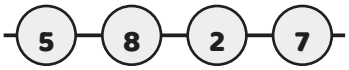
Licăr a zburat de la fanionul START până la cele două coduri. „Ați găsit toate variantele și ați arătat de ce nu mai există altele!”

Licăr!

Brățara sortează condițiile pe locuri

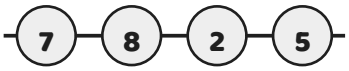
mii	**5 sau 7**	între 5000 și 8000
sute	**8**	mai mare decât unitățile
zeci	**2**	pară, mai mare decât 0
unități	**7 sau 5**	impară, nefolosită

codul mai mic

în cutie: 0 **5827**

codul mai mare

în cutie: 0 **7825**

7825 – 5827 = 1998

Participăm la poveste

Căutăm toate codurile, loc cu loc. Ai nevoie de creion și de pietricelele de la pagina 5.

1 Mai întâi intervalul

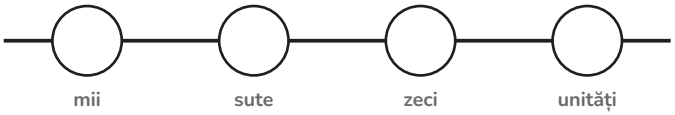
A doua brățară are cifrele **0, 1, 4, 6, 9**, fiecare folosită cel mult o dată. Codul este mai mare decât **4000** și mai mic decât **7000**.

La mii pot sta cifrele: _____

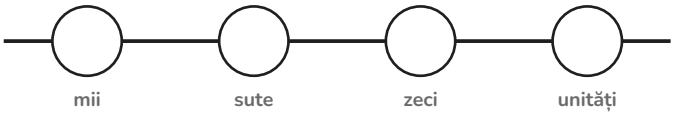
De ce nu 0, 1 sau 9? _____

2 Locurile, pe rând

Sutele: cea mai mare cifră folosită pe brățară. **Unitățile:** cea mai mică cifră impară. **Zecile:** o cifră pară, mai mare decât 0. Completează o brățară pentru fiecare cifră posibilă la mii.

Codul: _____ În cutie: ___

Codul: _____ În cutie: ___

Cel mai mic: _____ Cel mai mare: _____

Diferența: _____ – _____ = _____

3 Repară ideea

Luca a găsit codul **4961** și spune: „Gata, asta e brățara!” Ce a uitat să încerce? Mai există alt cod?

_____

_____

_____

4 Verifică un cod

Codul **6491** respectă toate condițiile? Verifică fiecare loc, ca Radu.

Intervalul: _____ Sutele: _____

Zecile: _____ Unitățile: _____

5 Brățara cu locuri stricte

În perechi. Unul alege cinci cifre, formează în secret un cod și scrie trei condiții adevărate. Celălalt găsește toate codurile posibile.

6 Povestea ta

Alege cinci cifre și scrie trei condiții pentru brățara ta. Câte coduri le respectă?

_____

De reținut

Încep cu indiciul care limitează cel mai mult. Pun cifrele pe locuri una câte una, notez toate variantele și recitesc fiecare condiție. O cifră nu valorează doar cât arată: contează și locul în care stă.

Pietricelele cu cifre

Pentru adult: tipăriți această pagină pe o singură față, la mărimea reală (100%). Brățările rămân întregi; pietricelele se decupează.

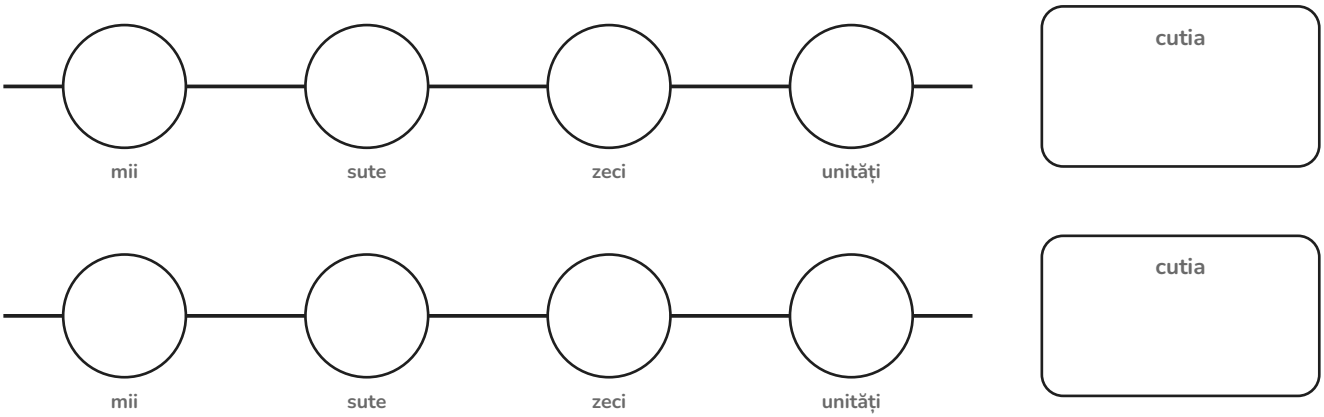
1. Decupează pietricelele. **2.** Alege cifrele din poveste, 0, 2, 5, 7 și 8, și așază-le pe brățări după condiții. Pietricica rămasă merge în cutie. **3.** Fă la fel cu cifrele de la Rândul tău: 0, 1, 4, 6 și 9.

Pietricelele · decupează-le pe linia punctată

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Brățările · așază pietricelele pe locuri

Ce descoperi așezând pietricelele

Schimbă locul a două pietricele, de exemplu 5 și 7. Brățara arată alt număr, deși cifrele sunt aceleași. Care loc schimbă numărul cel mai mult: miile sau unitățile?